НУ „Васил Друмев“
гр. Пазарджик
ул. “Завоя на Черна“ №15
Тел.034/445101,www. drumevpz.bg
e-mail: 11301247@edu.mon.bg

ILIANA GEORGIEVA CHALAKOVA

Digitally signed by ILIANA GEORGIEVA CHALAKOVA
Date: 2023.09.14 08:28:50 +03'00'

УТВЪРДИЛ ДИРЕКТОР .....
/И. ЧАЛЪКОВА/

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА ОТПАДАНЕ ОТ УЧИЛИЩЕ

НУ "ВАСИЛ ДРУМЕВ", ГР. ПАЗАРДЖИК

2023-2024 година

Програмата е създадена на основание чл. 263, ал. 1, т. 8 от Закона за предучилищното и училищното образование и е приета от Педагогическия съвет.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Програмата за превенция на ранното напускане на училище на НУ "Васил Друмев", гр. Пазарджик, е разработена в съответствие с рамкови европейски и национални документи и определените приоритети за развитие в сферата на българското образование. Отпадането на ученици от училище е социален, етно-културен и педагогически проблем. Причините за това са комплексни и трябва да се търсят в семейната среда, в мотивацията на учениците за учебен труд и полагане на осъзнати усилия, в слабия стремеж за личностна реализация в училищната среда.

Тази програма конкретизира ключовите мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище, приети с държавни закони, стратегии, програми и механизми.

Тя конкретизира ключови мерки в политиките за превенция, интервенция и компенсиране на отпадането и преждевременното напускане на училище:

1. Закон за предучилищното и училищното образование в сила от 01 .08. 2016 год.;
2. Закон за закрила на детето;
3. Национална програма за развитие: България 2030
4. Стратегическа рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021-2030)
5. Оперативна програма за наука и образование за периода 2021-2027.
6. Национална стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите (2021 - 2030)[1]
7. Национален план за действие за периода 2022-2023 г. за изпълнение на Националната стратегия на Република България за равенство, приобщаване и участие на ромите 2021-2030 г.
8. Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, приет с Решение №373 от 5 .07. 2017 год. на МС;
9. Програма на мерките за закрила на деца с изявени дарби от държавни, общински и частни училища през 2023 г., приета с Постановление № 175 от 4 октомври 2023 г.[2]
10. Наредба за приобщаващото образование и др.

Програмата е ориентирана към реализиране на политики и мерки за постигане на „дела на преждевременно напусналите образователната система да не надвишава 11на сто".

В този смисъл се използва понятието:

- **"Преждевременно напуснали училище" (ПНУ)**, са лица между 18 и 24 години, които напускат системата на образование и обучение след завършване на основно или по-ниско образование и които не участват в никаква форма на образование или обучение;
- За целите на Стратегията – **"отпадане от училище"** е отписването от училище на ученик до 18-годишна възраст преди завършване на последния гимназиален клас, ако лицето не е записано в друго училище.

Програмата за превенция на ранното напускане на училище на НУ "Васил Друмев", гр. Пазарджик, представя:

- определяне на рисковите групи ученици, застрашени от отпадане в НУ "Васил Друмев" и прилагане на мерки, свързани с превенцията, работещи по отношение на справянето с риска от отпадане от училище и намаляване броя на отсъствията;
- дефиниране на дейности, насочени към идентифицираните рискови групи от ученици, предлагащи промяна в нагласите с цел повишаване мотивацията на учениците за учене, чрез предлагане на качествено образование - използване на интерактивни методи на преподаване, повишаване квалификацията на учителите, превръщане на училището в желана територия - подобряване на МТБ, включване на учениците в извънкласни форми, проекти и целодневна организация на учебния процес, приоритети, дефинирани в Стратегията за развитие на училището, ГКП и Плана за квалификация на педагогическите кадри;

[1] https://web.mon.bg/bg/100685
[2] https://web.mon.bg/bg/100680

- обмен на добри и работещи практики между заинтересованите страни;
- усъвършенстване на системата за събиране на постоянна и надеждна информация за движението на учениците.

II. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО В УЧИЛИЩЕТО

НУ „Васил Друмев" е с 94.годишна история. В началото на учебната 2023-2024 год. броят на паралелките е 9, една група ПДГ. В училището учат ученици от първи до четвърти клас, както и подготвителна група.

С разработването на Програмата се цели да се въведат превантивни мерки за преодоляване на отпадането на учениците от училище и риск към напускане на образователната система.

Причини, водещи до отпадането на ученици:

- Икономически причини;
- Социални причини;
- Образователни причини;
- Етнокултурни причини;
- Институционални причини;
- Причини, свързани със здравния статус.

През изминалите години се наблюдава увеличаване на процента на учениците, заминали в чужбина или в големите градове. Причините за това са социални - заминаване на цялото семейство поради ниски доходи и безработица.

Семейните причини обхващат широк кръг от проблеми, свързани с родителска незаинтересованост, противоречия и конфликти в семейството, отрицателно въздействие на домашната среда, ниско образование на родителите, бедност, етнокултурни традиции. В тази посока посочваме като основно затруднение в нашата работа изоставащите в учебното съдържание ученици, които остават да повтарят. Тези ученици не прекъсват своето обучение, но попадат в сериозен риск от отпадане в последващи години. Тези ученици предимно са от ромски произход, но има и ученици от български произход. Това, което ги обединява, е ниският родителски капацитет и неспособността на родителите да се справят с проблемите на своите деца.

С въвеждането на Програмата НУ „Васил Друмев" реализира:

- Следване принципите на приобщаващото образование;
- Всеки ученик има право и равен достъп на качествено образование;
- Не допуска дискриминация, основана на пол, раса, етническа принадлежност, социален статус, вероизповедание, увреждане.

III. ЦЕЛ НА ПРОГРАМАТА

В Програмата на НУ „Васил Друмев"е заложено следването на стратегическата цел от „Стратегията за намаляване дела на преждевременно напусналите образователната система"[3], а именно: Осигуряване на равен достъп и подкрепа за развитие и приобщаване в системата на предучилищното възпитание и подготовка и училищното образование на децата и младежите като предпоставка за равноправно включване и пълноценна личностна реализация на местните общности и страната.

Подцели:

- Разработване и изпълнение на комплекс от ефективни мерки и дейности за превенция на ранното напускане на ученици училище и идентифициране на рискови групи в училище;

[3] https://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=870

- Определяне на рисковите фактори за преждевременно напускане на училище с оглед ограничаване на последиците от тях;
- Насърчаване включването в образованието на рисковите групи и развиване на приобщаващото образование;
- Изграждане на доверителна връзка в общността и привличане подкрепа относно превенция и намаляване дела на преждевременно напускане на училище;
- Информиране и близък работен контакт с родители, които не осигуряват редовно посещение на учениците в училище;
- Съвместни дейности с институциите, имащи пряко отношение към развитието на детската личност на територията на община Пазарджик.

IV. ПЛАН ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОГРАМАТА

1. Изработване на Програма за превенция на ранното напускане на училище на НУ "Васил Друмев“, гр. Пазарджик

отг.: директор, уч.психолог
срок: м. октомври

1. Издаване на Заповед за определяне на децата в риск от отпадане от образователната система.

отг.: директор
срок: м. октомври

2. Картотекиране на ученици в риск по данни на класните ръководители. Идентифициране на причините за всеки конкретен случай. Осъществяване на срещи с цел създаване на доверителни връзки с родителите/настойниците.

отг.: уч.психолог и класните ръководители на първи-четвърти клас
срок: м. октомври

3. Провеждане на ролеви игри, дискусии, беседи с учениците за риска от преждевременно напускане на училище и допускане на неуважителни отсъствия.

отг.: уч.психолог, класни ръководители
срок: постоянен.

4. Организиране и провеждане на превантивна индивидуална консултативна дейност за предпазване на учениците, застрашени от отпадане от образователната система, вследствие влиянието на неблагоприятни фактори на обкръжаващата ги социална среда.

отг.: уч.психолог и класни ръководители
срок: постоянен

5. Индивидуална работа от страна на учители и класни ръководители със застрашените от отпадане ученици. Включване на учениците в училищни проекти, състезания, екскурзии, инициативи.

срок: постоянен

6. Мотивиране на учениците в риск да продължат образованието си в следваща степен на обучение чрез индивидуални и доверителни разговори.

отг.: учителите и класни ръководители
срок: постоянен

7. Повишаване интереса на учениците към работата в екип чрез участие в кампании, инициативи, училищни проекти /Европейска седмица на мобилността, Ден на християнското семейство и др./.

отг.: класни ръководители
срок: постоянен

8. Реализиране на политики за интегрирано обучение за ученици със СОП, като се осигури допълнителна подкрепа за личностно развитие.

отг.: ресурсен учител, уч.психолог
срок: постоянен

9. Реализиране на дейности за преодоляване изолирането и обособяването по етническа принадлежност на децата. /Ден на толерантността, Ден на розовата фланелка. /

отг.: уч.психолог, класни ръководители
срок: постоянен

10. Подобряване на достъпа на учениците в риск от отпадане до разнообразни извънкласни и извънучилищни дейности.

отг.: класни ръководители
срок: постоянен

11. Участия на регионални срещи с директори на училища и представители на общините, други заинтересовани страни по разработването на училищните стратегически документи и на механизъм за контрол на изпълнението им с обмен на добри практики.

отг.: директор
срок: постоянен

12. Повишаване на информираността от рисковете от преждевременно напускане на училище, носещи негативни последици за личностното развитие на детето сред родителската общност. Беседи с родителите на родителски срещи.

отг.: класни ръководители
срок: постоянен

13. Повишаване на професионалната компетентност на учителите, работещи с деца за ранно идентифициране и преодоляване на риска от отпадане на ученици от училище.

отг.: учители, директор
срок: постоянен

14. Реализиране на Механизма за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, т.12.

Директорът:

а) възлага на педагогически специалисти и друг персонал включването в екипите за обхват и осигурява участието му;
б) съдейства технически, административно и организационно на екипа за обхват, чийто район на обхват включва района на обхват на училището;
в) при установена нужда прави предложения до съответните дирекции „Социално подпомагане“ за предоставяне на помощ в натура за дете или ученик, като предлагат вида на помощта съобразно идентифицираните потребности на ученика;
г) ежемесечно, до 15-то число, предоставя на кмета на общината информация за предходния месец за неосигурено задължително присъствие на учениците за повече от 5 учебни часа с цел налагане на наказания на родителите по
реда на чл. 347 от Закона за предучилищното и училищното образование;
д) организира изпълнението на дейностите от Механизма по т. 1 на ниво училище;
е) предоставя необходимата информация на началниците на РУО за функционирането на механизма по т. 1.

отг.: директор
срок: постоянен